

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรอนุปริญญา สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
หลักสูตรปรับปรุง 2561

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา   วิทยาลัยชุมชน.....
สาขาวิชา   การพัฒนาชุมชน

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อหลักสูตร
ชื่อภาษาไทย: หลักสูตรอนุปริญญา สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
ชื่อภาษาอังกฤษ: Associate Program in Community Development
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา
ชื่อเต็ม (ไทย): อนุปริญญา สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน
ชื่อย่อ (ไทย): อ.(การพัฒนาชุมชน)
ชื่อเต็ม (อังกฤษ): Associate Degree in Community Development
ชื่อย่อ (อังกฤษ): A.(Community Development)
3. จำนวนหน่วยกิตที่เรียน
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต
4. รูปแบบของหลักสูตร
4.1 รูปแบบ
หลักสูตรอนุปริญญา ๓ ปี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552
4.2 ภาษาที่ใช้
ภาษาไทย
4.3 การรับเข้าศึกษา
(ข้อมูลของวิทยาลัยชุมชน)
4.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่นหรือหน่วยงานอื่น
(ข้อมูลของวิทยาลัยชุมชน)
4.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา
ให้ออนุปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว
5. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร
5.1 หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561 ปรับปรุงจากหลักสูตรอนุปริญญา สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน พ.ศ. 2555
5.2 เปิดสอนภาคการศึกษาที่.....ปีการศึกษา.....
5.3.สภาวิทยาลัยชุมชนอนุมัติการจัดการเรียนการสอน ในการประชุมครั้งที่...../.....เมื่อวันที่
...../...../.....
5.4 สภาสถาบันวิทยาลัยชุมชนให้ความเห็นชอบหลักสูตรในการประชุมครั้งที่...../.....เมื่อวันที่
...../...../.....
6. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพมาตรฐาน
(ข้อมูลของวิทยาลัยชุมชน)

7. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

นักพัฒนาชุมชน นักพัฒนาอิสระ นักวิจัยชุมชน นักกิจกรรมเพื่อสังคม ผู้นำชุมชน นักพัฒนาสังคม อาสาสมัครชุมชน ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี

8. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

(ข้อมูลของวิทยาลัยชุมชน)

9. สถานที่จัดการเรียนการสอน

(ข้อมูลของวิทยาลัยชุมชน)

10. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11. หลักการและเหตุผล ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

11.1. สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

การเปลี่ยนแปลงสถานะด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทฤษฎาการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทฤษฎาการธรรมชาติเสื่อมโทรม การบริหารจัดการพัฒนาประเทศ รวมทั้งประเทศเผชิญกับความเสี่ยงที่ต้องเตรียมการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่คน ชุมชน และประเทศให้มากขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในภาคที่ไม่เข้มแข็ง อาทิ เกษตรกรรม ชุมชนชนบท ฯลฯ

สังคมไทยจึงต้องปรับตัวให้สอดคล้องทันกับกระแสเศรษฐกิจ โดยอาศัยฐานความรู้ ความคิดเชิงบูรณาการ บนพื้นฐานของภูมิปัญญาไทยและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาคุณภาพคน สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนและสังคมไทย พร้อมเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง และมีภูมิคุ้มกันจากวิกฤตการณ์ต่าง ๆ จากผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในชุมชนเพื่อความอยู่เย็นเป็นสุขและความสงบสุขของสังคม

11.2. สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

ประเทศที่กำลังพัฒนาต่างกำลังมีสถานะเป็น สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นทั้งโอกาสและภัยคุกคามต่อประเทศไทย ส่งผลให้ประเทศไทยต้องเผชิญปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรมทั้งในด้านวิถีชีวิต โครงสร้างประชากร ความสัมพันธ์ทางสังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และวัฒนธรรมซึ่งปัญหาต่าง ๆ โดยด้านหนึ่งประเทศไทยมีโอกาสมากขึ้นในการขยายตลาดสินค้าและบริการเพื่อสุขภาพ อาทิ อาหาร สถานที่พักผ่อน การดูแลสุขภาพ ซึ่งสามารถใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแพทย์พื้นบ้าน

ระบบการศึกษาและการจ้างงานของไทยส่วนมากทำให้ต้องละทิ้งชุมชน เพราะต้องมาศึกษาเรียนรู้ตามสถาบันต่างๆ ในเมือง และเนื้อหาหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการบ่มเพาะผู้เรียนก็มีแต่จะสร้างให้คนรับใช้ภาคอุตสาหกรรม ภาคการศึกษา และภาคบริการซึ่งส่วนใหญ่จะต้องทำงานในเมืองมากกว่าจะสร้างแรงบันดาลใจ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเข้าใจตนเอง ชุมชน สังคม และบริบทแวดล้อมต่างๆ และสร้างความเชื่อมั่นในการกลับไปทำงานในชุมชนของตนเองเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

12. ผลกระทบจากข้อ 11.1 – 11.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรต้องมีการปรับปรุง และพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สามารถให้ได้รับการศึกษาและทำงานอยู่ในชุมชนได้ รวมถึงมีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของท้องถิ่นและชุมชน โดยยึดหลักการพึ่งตนเองและสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง สังคมไทยต้องสร้างนวัตกรรมด้านการพัฒนาชุมชนและสังคมแบบใหม่ เช่น ประยุกต์หลักการเศรษฐกิจพอเพียง วิสาหกิจชุมชน สวัสดิการสังคมภาคชุมชน การพัฒนาทุนทางวัฒนธรรม การท่องเที่ยวชุมชน เป็นต้น ทำให้สาขาการพัฒนาชุมชนต้องมีการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/สาขาวิชาอื่นของสถาบัน
(ข้อมูลของวิทยาลัยชุมชน)

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญาของหลักสูตร

การยอมรับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการร่วมมือจัดการตนเองอย่างสร้างสรรค์ จะเป็นพลังความเข้มแข็งของชุมชน

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรที่เสริมสร้างนักคิด นักพัฒนาชุมชน และนักประสานความร่วมมือ ในการสร้างการเปลี่ยนแปลง ชุมชน ให้เกิดความเข้มแข็ง

1.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ดังนี้

- (1) มีคุณธรรมจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม
- (2) มีความรู้ ความเข้าใจ ทฤษฎี แนวคิด เครื่องมือและนวัตกรรมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
- (3) มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์เชื่อมโยง แก้ปัญหาในการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้องค์ความรู้ นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและชุมชน
- (4) มีความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นๆ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น
- (5) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เครื่องมือ และนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

2. แผนการพัฒนา/ปรับปรุง

หมวดที่ 3

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

ใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

(ข้อมูลของวิทยาลัยชุมชน)

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

- ไม่มี -

2. การดำเนินการของหลักสูตร

2.1 ระยะเวลาของการดำเนินการเรียนการสอน

2.1.1 ภาคการศึกษาที่ 1 เดือนสิงหาคม – เดือนมกราคม

2.1.2 ภาคการศึกษาที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ – เดือนกรกฎาคม

2.1.3 ตลอดการศึกษาในหลักสูตรใช้เวลาการศึกษาได้ไม่เกิน 6 ปีการศึกษา และสำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 5 ภาคการศึกษาปกติ

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับช่วงชั้นที่ 4 หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือเทียบเท่า และคุณสมบัติอื่นๆให้เป็นไปตามข้อบังคับวิทยาลัยชุมชน

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

(ข้อมูลของวิทยาลัยชุมชน)

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา ข้อ 2.3

(ข้อมูลของวิทยาลัยชุมชน)

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

(ข้อมูลของวิทยาลัยชุมชน)

2.6 งบประมาณตามแผน

(ข้อมูลของวิทยาลัยชุมชน)

2.7 ระบบการศึกษา

(ข้อมูลของวิทยาลัยชุมชน)

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต

2.8.1 เป็นไปตามระเบียบสถาบันวิทยาลัยชุมชน ว่าด้วยการเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษา พ.ศ.

2560

2.8.2 เป็นไปตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเรื่อง หลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ พ.ศ. 2545 และประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ข้อแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญา

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาที่สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา พ.ศ. 2548 ดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	57	หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาแกน	จำนวน	18	หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาเฉพาะด้าน	จำนวน	39	หน่วยกิต
2.2.1 วิชาบังคับ	จำนวน	30	หน่วยกิต
2.2.2 วิชาเลือก	จำนวน	6	หน่วยกิต
2.2.3 วิชาการฝึกงาน	จำนวน	3	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	3	หน่วยกิต

3.1.3 รายวิชา

3.1.3.1 การกำหนดรหัสวิชา

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

หมวดวิชาเฉพาะ

3.1.3.2 รายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร

ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต
ข. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า	57	หน่วยกิต
(1) วิชาแกน	จำนวน	18	หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	น(ท-ป-ศ)
พช 0301	มานุษยวิทยาและสังคมวิทยาเบื้องต้น	3 (3-0-6)
CD 0301	Introduction to Anthropology and Sociology	
พช 0302	จิตวิทยาสังคม	3 (3-0-6)
CD 0302	Social Psychology	
พช 0303	แนวคิดทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน	3 (3-0-6)
CD 0303	Theory and Principle of Community Development	
พช 0304	การพัฒนาที่ยั่งยืน	3 (2-2-5)
CD 0304	Sustainable Development	
พช 0305	กระบวนการพัฒนาชุมชน	3 (2-2-5)
CD 0305	Processes of Community Development	
พช 0306	การสร้างสังคมพลเมือง	3 (2-2-5)
CD 0306	Citizenship	

(2) วิชาเฉพาะด้าน จำนวน 39 หน่วยกิต
(2.1) วิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	น(ท-ป-ศ)
พช 0307	เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาชุมชน	3 (2-2-5)
CD 0307	Promotion of Community Innovation	
พช 0308	การพัฒนาชุมชนเปรียบเทียบ	3 (3-0-6)
CD 0308	Comparative Community Development	
พช 0309	เทคนิคเครื่องมือการพัฒนาชุมชน	3 (1-4-4)
CD 0309	Techniques and Tools for Community Development	
พช 0310	ยุทธศาสตร์และการวางแผนชุมชน	3 (2-2-5)
CD 0310	Strategic and Community Planning	
พช 0311	การบริหารโครงการ	3 (2-2-5)
CD 0311	Project Management	
พช 0312	การวิจัยชุมชน	3 (2-2-5)
CD 0312	Community Research	
พช 0313	วิทยากรกระบวนการ	3 (1-4-4)
CD 0313	Facilitator	
พช 0314	ผู้นำกับอาสาสมัครเพื่อการพัฒนาชุมชน	3 (2-2-5)
CD 0314	Leader and Volunteer Work for Community Development	
พช 0315	เศรษฐกิจชุมชน	3 (2-2-5)
CD 0315	Community Enterprise	
พช 0316	สหกรณ์กับการพัฒนาชุมชน	3 (2-2-5)
CD 0316	Co-operative Management and Community Development	

(2.2) วิชาเลือก จำนวน 6 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	น(ท-ป-ศ)
พช 0317	ภาวะผู้นำกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	3 (2-2-5)
CD 0317	Leadership Development in Community	
พช 0318	ศาสนา ความเชื่อ วัฒนธรรมกับการพัฒนาชุมชน	3 (3-0-6)
CD 0318	Religious beliefs Culture and Local Community Development	
พช 0319	การจัดการปัญหาของชุมชน	3 (2-2-5)
CD 0319	Community Problem Management	
พช 0320	สังคมสงเคราะห์และสวัสดิการ	3 (3-0-6)
CD 0320	Social Work and Welfare	
พช 0321	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	3 (2-2-5)
CD 0321	Community- Based Tourism	

พช 0322	ระบบสุขภาพชุมชน	3 (3-0-6)
CD 0322	Community Health System	
พช 0323	การพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่าย	3 (2-2-5)
CD 0323	Community Organization and Network Development	
พช 0324	การสื่อสารเพื่อการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์	3 (2-2-5)
CD 0324	Creative Communication	
พช 0325	การจัดการทุนทางสังคม	3 (2-2-5)
CD 0325	Social Capital Management	
พช 0326	การศึกษาชุมชน	3 (2-2-5)
CD 0326	Community Study	

รหัสวิชา	(2.3) วิชาการฝึกงาน ชื่อวิชา	จำนวน	3 หน่วยกิต น(ชั่วโมง)
พช 0327	การฝึกประสบการณ์		3 (300 ชั่วโมง)
CD 0327	Practicum		

(ค) หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต

เลือกเรียนรายวิชาต่างๆ ในสาขาวิชาเดียวกันหรือต่างสาขาวิชาก็ได้ หรือเลือกจากหลักสูตรอื่นใดในระดับเดียวกันจากวิทยาลัยชุมชนอื่นๆ โดยไม่ซ้ำซ้อนกับรายวิชาที่เรียนมาแล้ว ส่วนรายวิชาที่หลักสูตรระบุไม่ให้นำหน่วยกิตในการขอจบหลักสูตรจะเลือกเรียนเป็นวิชาเลือกเสรีไม่ได้ โดยมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต

3.1.4 แผนการศึกษาในแต่ละชั้นปี

รายวิชา	ปีการศึกษา ที่ 1		ปีการศึกษา ที่ 2		ปีการศึกษา ที่ 3	
	ภาคการศึกษาที่ 1	ภาคการศึกษาที่ 2	ภาคการศึกษาที่ 1	ภาคการศึกษาที่ 2	ภาคการศึกษาที่ 1	ภาคการศึกษาที่ 2
หมวดวิชาเฉพาะ						
1. วิชาแกน						
พช 0301 มานุษยวิทยาและสังคมวิทยาเบื้องต้น 3 (3-0-6)	√					
พช 0302 จิตวิทยาสังคม 3 (3-0-6)	√					
พช 0303 แนวคิดทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน 3 (3-0-6)		√				
พช 0304 การพัฒนาที่ยั่งยืน 3 (2-2-5)			√			
พช 0305 กระบวนการพัฒนาชุมชน 3 (2-2-5)				√		
พช 0306 การสร้างสังคมพลเมือง 3 (2-2-5)					√	
2. วิชาเฉพาะด้าน						
(๑) วิชาบังคับ						
พช 0307 เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาชุมชน 3 (2-2-5)	√					
พช 0308 การพัฒนาชุมชนเปรียบเทียบ 3 (3-0-6)		√				
พช 0309 เทคนิคเครื่องมือการพัฒนาชุมชน 3 (1-4-4)			√			
พช 0310 ยุทธศาสตร์และการวางแผนชุมชน 3 (2-2-5)			√			
พช 0311 การบริหารโครงการ 3 (2-2-5)						√
พช 0312 การวิจัยชุมชน 3 (2-2-5)				√		
พช 0313 วิทยาการกระบวนการ 3 (1-4-4)					√	
พช 0314 ผู้นำกับอาสาสมัครเพื่อการพัฒนาชุมชน 3 (2-2-5)					√	
พช 0315 เศรษฐกิจชุมชน 3 (2-2-5)						√
พช 0316 สหกรณ์กับการพัฒนาชุมชน 3 (2-2-5)					√	
(๒) วิชาเลือก						
พช ..... 3(x-x-x)						√
พช ..... 3(x-x-x)				√		
(๓) การฝึกงาน						
พช 0327 การฝึกประสบการณ์ 3 (300 ชั่วโมง)						√

3.1.5 แผนการจัดการศึกษาตลอดหลักสูตร
(ข้อมูลของวิทยาลัยชุมชน)

3.1.6 คำอธิบายรายวิชา

<p>พช 0301 CD 0301</p>	<p>มานุษยวิทยาและสังคมวิทยาเบื้องต้น Introduction to Anthropology and Sociology</p>	<p>3 (3-0-6)</p>
<p>ความหมาย ประวัติความเป็นมาของมานุษยวิทยา ลักษณะเด่นของมานุษยวิทยา สาขาย่อยของมานุษยวิทยา วิวัฒนาการทางด้านคุณภาพของมนุษย์ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม เชื้อชาติของมนุษย์ ความเชื่อศาสนา และพิธีกรรม การสมรส ครอบครัวและระบบเครือญาติ แนวคิดของนักสังคมวิทยา วิธีการศึกษาสังคมวิทยา ความหมายและความสำคัญของสังคมวิทยา ทฤษฎีหลักของสังคมวิทยา การจัดระเบียบทางสังคม การจัดช่วงชั้นทางสังคม กลุ่มสังคม สถาบันสังคม วัฒนธรรม การขัดเกลาทางสังคม กระบวนการทางสังคม พฤติกรรมรวมหมู่ พฤติกรรมเบี่ยงเบน การเสียระเบียบทางสังคม</p>		
<p>พช 0302 CD 0302</p>	<p>จิตวิทยาสังคม Social Psychology</p>	<p>3 (3-0-6)</p>
<p>แนวคิดพฤติกรรม และสภาวะทางจิตของมนุษย์ การรับรู้ทางสังคม พฤติกรรมของบุคคลต่อสังคม การช่วยเหลือกันทางสังคม สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคล การเสริมสร้างจิตสำนึกและจิตสาธารณะทางสังคม การเสริมสร้างครอบครัว ชุมชน และสังคม</p>		
<p>พช 0303 CD 0303</p>	<p>แนวคิดทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน Theory and Principle of Community Development</p>	<p>3 (3-0-6)</p>
<p>ความหมาย แนวคิด ปรัชญา หลักการ อุดมการณ์ และเป้าหมายของการพัฒนาชุมชน วาทกรรมการพัฒนา ปัญหาและกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงในด้านการพัฒนาของชุมชนจากอดีตมาจนถึงปัจจุบัน การนำทฤษฎีสังคมศาสตร์ ไปใช้ในการพัฒนาชุมชน โดยมุ่งพิจารณาความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ</p>		
<p>พช 0304 CD 0304</p>	<p>การพัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable Development</p>	<p>3(2-2-5)</p>
<p>ความหมาย แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน การจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การพัฒนาสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยน้อมนำพระราชดำรัส หลักการทรงงาน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เศรษฐกิจใหม่ของรัชกาลที่ 9 และการพัฒนาที่ยั่งยืน ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชน</p>		
<p>พช 0305 CD 0305</p>	<p>กระบวนการพัฒนาชุมชน Processes of Community Development</p>	<p>3(2-2-5)</p>
<p>ความหมาย ลักษณะ ประเภทและโครงสร้างของชุมชน วิธีการ ขั้นตอน ขบวนการ และกระบวนการพัฒนาชุมชน โดยวิเคราะห์กระบวนการพัฒนาชุมชนแบบต่างๆ นำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับชุมชน</p>		

พช 0306	การสร้างสังคมพลเมือง	3 (2-2-5)
CD 0306	Citizenship	

ความเป็นมา ความหมาย แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับพลเมือง ปัจจัยการพัฒนาสังคมพลเมือง บทบาทของการเมืองในการพัฒนาสังคมพลเมือง ลักษณะพลเมืองเปรียบเทียบ การศึกษาประชาสังคม การนำแนวคิดประชาสังคม เพื่อสร้างประชาสังคมและการมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง การส่งเสริมกิจการพลเมือง

พช 0307	เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาชุมชน	3 (2-2-5)
CD 0307	Promotion of Ccommunity Innovation	

ความหมาย ความสำคัญ และแนวคิดของ เทคโนโลยี และนวัตกรรมชุมชน การพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้เทคโนโลยีนวัตกรรมชุมชนท้องถิ่น การจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาชุมชน การปรับปรุงเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับการพัฒนาชุมชน การจัดทำโครงการนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาชุมชน

พช 0308	การพัฒนาชุมชนเปรียบเทียบ	3(3-0-6)
CD 0308	Comparative Community Development	

วิเคราะห์เปรียบเทียบความเป็นมา ปรัชญา แนวคิด รูปแบบวิธีการดำเนินงาน ข้อดี ข้อเสีย ปัจจัยสำคัญ ของการพัฒนาชุมชนในต่างประเทศ เปรียบเทียบกับประเทศไทย และประยุกต์ใช้ในชุมชนให้เหมาะสม

พช 0309	เทคนิคเครื่องมือการพัฒนาชุมชน	3 (1-4-4)
CD 0309	Techniques and Tools for Community Development	

รูปแบบ ประเภทของเทคนิค และเครื่องมือต่างๆ สำหรับใช้ในการพัฒนาชุมชนแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่การศึกษา วิเคราะห์ชุมชน การสร้างกระบวนการเรียนรู้ การเสริมพลังไปจนถึงการประเมินผลโครงการพัฒนาชุมชน วิธีการและเงื่อนไขการใช้เทคนิคและเครื่องมือ ปัญหาที่พบ และแนวทางป้องกันแก้ไข

พช 0310	ยุทธศาสตร์และการวางแผนชุมชน	3(2-2-5)
CD 0310	Strategic and Community Planning	

ความหมาย รูปแบบ หลักการ ของยุทธศาสตร์และการวางแผน ความคิดของชุมชนเชิงอนาคต การวางแผนชุมชนโดยการมีส่วนร่วม กระบวนการวางแผน ปฏิบัติการจัดทำยุทธศาสตร์และแผนชุมชน การประยุกต์ใช้ ปัญหาอุปสรรคและแนวทางพัฒนาแผนชุมชน

พช 0311	การบริหารโครงการ	3 (2-2-5)
CD 03011	Project Management	

ความหมาย ประเภทของแผนงาน โครงการ หลักการเขียนโครงการ การนำโครงการไปสู่การปฏิบัติ การควบคุม ติดตาม ประเมินผลโครงการ การสร้างการมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีมในการจัดทำแผน และโครงการชุมชน การจัดทำงบประมาณโดยเน้นผลลัพธ์ การประสานงานและการบริหารจัดการโครงการ

พช 0318 ศาสนา ความเชื่อ และวัฒนธรรมกับการพัฒนาชุมชน 3 (3-0-6)

CD 0318 Religious beliefs Culture and Local Community Development

แนวคิด ความหมายของศาสนา ระบบความเชื่อและระบบคุณค่าทางวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ความเข้าใจเกี่ยวกับความจริง และการยอมรับความแตกต่างกัน การวิเคราะห์อิทธิพลที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชน ความสำคัญ การปรับเปลี่ยน การเลื่อนไหลของวัฒนธรรมชุมชน วิถีชีวิต และวิถีคิดของชุมชนที่สัมพันธ์กับศาสนา ความเชื่อ และวัฒนธรรม ในการพัฒนาชุมชน

พช 0319 การจัดการปัญหาของชุมชน 3(2-2-5)

CD 0319 Community Problem Management

ความหมาย ความสำคัญ รูปแบบของปัญหา ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหา วิเคราะห์ปัญหาของชุมชน เทคนิค แนวทางการแก้ปัญหาในรูปแบบของการทำงานเป็นกลุ่ม การป้องกันการเกิดซ้ำของปัญหา ความเสี่ยง และการบริหารความเสี่ยง

พช 0320 สังคมสงเคราะห์และสวัสดิการ 3 (3-0-6)

CD 0320 Social Work and Welfare

แนวคิด ทฤษฎี หลักการการสังคมสงเคราะห์และหลักการสวัสดิการสังคม ปัญหาสังคมไทย นโยบายสวัสดิการสังคม รูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมไทย เทคนิคและกระบวนการในการดำเนินงานด้านสังคมสงเคราะห์และการให้บริการสวัสดิการสังคมการดำเนินงานสังคมสงเคราะห์ในระดับบุคคล กลุ่ม และชุมชน วิเคราะห์ประเด็นปัญหาการดำเนินงานสังคมสงเคราะห์และการจัดบริการสวัสดิการสังคมและชุมชน

พช 0321 การท่องเที่ยวโดยชุมชน 3 (2-2-5)

CD 0321 Community- Based Tourism

ความสำคัญ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทั้งกระแสหลักและท่องเที่ยวชุมชนนโยบายรัฐเกี่ยวกับการท่องเที่ยวรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อท้องถิ่นและชุมชนบทบาทของท้องถิ่นและชุมชนต่อการท่องเที่ยวศึกษา วิเคราะห์ศักยภาพและทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวของท้องถิ่น

พช 0322 ระบบสุขภาพชุมชน 3 (3-0-6)

CD 0322 Community Health System

แนวคิดเรื่องสุขภาพนโยบายสุขภาพแห่งชาติระบบสุขภาพชุมชนหลักประกันสุขภาพการสาธารณสุขมูลฐาน ระบบบริการสุขภาพการประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการแพทย์ทางเลือกในการดูแลสุขภาพชุมชนท้องถิ่น ปัญหาสุขภาพชุมชนการวิเคราะห์เกี่ยวกับสุขภาพชุมชนด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา การป้องกัน พิษฟู และพัฒนาระบบสุขภาพชุมชนท้องถิ่น

พช 0323 การพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่าย 3 (2-2-5)

CD 0323 Community Organization and Network Development

ความหมาย องค์ประกอบ ประเภทขององค์กรชุมชน ความสำคัญและความจำเป็นในการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน โดยกระบวนการพัฒนากลุ่ม และองค์กรชุมชน หลักการพื้นฐานในการพัฒนาองค์กรชุมชน ศึกษาการดำเนินงานของเครือข่ายองค์กรชุมชน กระบวนการการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ของชุมชน โดยเน้นเครือข่ายการเรียนรู้และเครือข่ายปฏิบัติการ

พช 0324 การสื่อสารเพื่อการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ 3 (2-2-5)

CD 0324 Creative Communication

ศึกษาแนวคิด รูปแบบ วิธีการ และฝึกฝนพัฒนาทักษะการสื่อสารในงานพัฒนาชุมชน ทั้งการฟัง การพูด การคิด การอ่าน การเขียน และการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม ให้สามารถมีทักษะเหล่านี้เพื่อพัฒนาไปสู่ การทำกิจกรรมและทำงานพัฒนาชุมชนได้

พช 0325 การจัดการทุนทางสังคม 3 (2-2-5)

CD 0325 Social Capital Management

ความหมาย ความสำคัญ ประเภทของทุน การจัดการทุนทางสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม ประเพณี การพัฒนาต่อยอดสู่การสร้าง มูลค่าเพิ่ม

พช 0326 การศึกษาชุมชน 3(2-2-5)

CD 0326 Community Study

ความหมาย ความสำคัญ วิธีการ เทคนิค กระบวนการศึกษาชุมชน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาชุมชน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ชุมชนทั้งในเมืองและในชนบท และสามารถประยุกต์แนวคิดที่เรียนไปใช้ในการลงศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนในเชิงปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พช 0327 การฝึกประสบการณ์ 3 (300 ชั่วโมง)

CD 0327 Practicum

ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาชุมชนในชุมชนหรือหน่วยงานต่างๆ ตามความเหมาะสม เพื่อให้ได้ ความรู้ ทักษะ เจตคติและประสบการณ์ในงานพัฒนา เพื่อศึกษาชุมชนเชิงประเด็น โดยใช้กระบวนการวิจัยชุมชน จัดการความรู้ นำผลการศึกษามาวิเคราะห์ปัญหา สร้างโครงสร้างและปฏิบัติงาน นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาใน พื้นที่ มาจัดกิจกรรมหรือโครงการพัฒนา ภายใต้การนิเทศของอาจารย์ประจำสาขาวิชา ร่วมกับชุมชน

3.2 อาจารย์ผู้สอน

3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร

(ข้อมูลของวิทยาลัยชุมชน)

3.2.2 อาจารย์ประจำ

(ข้อมูลของวิทยาลัยชุมชน)

3.2.3 อาจารย์พิเศษ

(ข้อมูลของวิทยาลัยชุมชน)

หมวดที่ 4

ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

(ข้อมูลของวิทยาลัยชุมชน)

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ผลการเรียนรู้

- (1) มีความซื่อสัตย์สุจริต จริยธรรมนักพัฒนาชุมชน
- (2) มีวินัย ตรงเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่ม
- (3) เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม
- (4) มีจิตสาธารณะ และช่วยเหลือแบ่งปัน

กลยุทธ์การสอน

- (1) ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม โดยการบูรณาการในรายวิชา
- (2) ส่งเสริมการมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติตน
- (3) จัดให้มีการเสริมแรงผู้ที่ปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรม

กลยุทธ์การวัดและประเมินผล

- (1) ประเมินความตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรม การเรียนรู้ และการส่งงาน
- (2) ประเมินการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรม และการมีจิตสาธารณะ
- (3) ประเมินความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2.2. ด้านความรู้

ผลการเรียนรู้

- (1) มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ในงานการพัฒนาชุมชน
- (2) มีความรู้ ความเข้าใจ เครื่องมือและนวัตกรรมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
- (3) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และนวัตกรรมในการทำงานพัฒนาชุมชน

กลยุทธ์การสอน

- (1) การบรรยายและอภิปราย
- (2) การมอบหมายงานเป็นกลุ่ม
- (3) การเรียนจากการปฏิบัติจริง

กลยุทธ์การวัดและประเมินผล

- (1) การประเมินผลย่อยและประเมินผลรวม
- (2) การประเมินผลงานที่มอบหมาย
- (3) การประเมินผลการเรียนรู้จากกิจกรรม

2.3. ด้านทักษะทางปัญญา

ผลการเรียนรู้

- (1) สามารถสืบค้น ทำความเข้าใจ ประเมินข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสม
- (2) สามารถคิด วิเคราะห์ เชื่อมโยง แนวคิด ทฤษฎี เข้ากับวิถีชีวิตของตนเอง และชุมชน
- (3) สามารถประยุกต์ใช้เครื่องมือ และนวัตกรรมในการแก้ปัญหาและการพัฒนาชุมชน ในรูปแบบของ

โครงการพัฒนา

กลยุทธ์การสอน

- (1) การมอบหมายงานกลุ่มในการเรียนรู้และทำงานร่วมกับชุมชน
- (2) ฝึกคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการพัฒนาชุมชน
- (3) เสนอแนวทางการใช้เครื่องมือและนวัตกรรม เพื่อการแก้ปัญหา และการพัฒนาชุมชน

กลยุทธ์การวัดและประเมินผล

- (1) ประเมินความสามารถในการใช้เครื่องมือและนวัตกรรม
- (2) ประเมินผลงานกลุ่มที่มอบหมาย
- (3) ประเมินความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหา

2.4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผลการเรียนรู้

- (1) มีมนุษยสัมพันธ์ และปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้
- (2) มีภาวะผู้นำ และผู้ตาม
- (3) มีความรับผิดชอบต่องานและผลที่เกิดขึ้น

กลยุทธ์การสอน

- (1) การทำงานเป็นกลุ่ม
- (2) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน อาจารย์ และชุมชน
- (3) การบันทึกผลการสะท้อนผลการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อการปรับปรุง

กลยุทธ์การวัดและประเมินผล

- (1) ประเมินผลงานกลุ่ม
- (2) การประเมินการมีมนุษยสัมพันธ์ ความรับผิดชอบ และภาวะผู้นำ โดยเพื่อนหรือชุมชน
- (3) ประเมินผลการปรับปรุงและการพัฒนาตนเอง

2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้

(1) มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ค้นคว้าข้อมูล และนำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) สามารถวิเคราะห์ข้อมูล สื่อสาร และนำเสนอ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(3) สามารถใช้เทคนิคพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติในการวิเคราะห์ ประมวล การแปลความหมาย และสื่อความหมายข้อมูล ได้ถูกต้อง

กลยุทธ์การสอน

- (1) การมอบหมายงาน
- (2) การทำโครงงานกลุ่ม
- (3) ฝึกทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- (4) ฝึกทักษะการนำเสนอ และการพัฒนาปรับปรุง

กลยุทธ์การวัดและประเมินผล

- (1) ประเมินผลงาน
- (2) ประเมินผลโครงงาน
- (3) ประเมินผลการฝึกทักษะ

3. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
มานุษยวิทยาและสังคมวิทยาเบื้องต้น		●	○		●	○		●	○		○	●		○	●	
จิตวิทยาสังคม	○	●			○	●		●	○		●	○			○	●
แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาชุมชน	●				●	○		○	●			○	●	○	●	
การพัฒนาที่ยั่งยืน				●		○	●	○	●			●	○		●	○
กระบวนการพัฒนาชุมชน		●	○		●	○		●	○				●	●	○	
การสร้างสังคมพลเมือง			●	○		○	●		○	●	○		●	○	●	
เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น	●	○				○	●		○	●	○		●	●		○
การพัฒนาชุมชนเปรียบเทียบ			●	○	●	○		●	○		●		○	○	●	
เทคนิคเครื่องมือที่ใช้ในงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น		○		●		●			●	○			○	●		○
ยุทธศาสตร์และการวางแผนชุมชน		●	○	●		●		●	○				●	●	○	
การบริหารโครงการ	●	○			●		○	●		○	○		●	○		●
การวิจัยชุมชน	○	●			○	●		●	○				○	●		○
วิทยาการกระบวนการ		●		○		○	●	○	●		○	●		●		○
ผู้นำกับอาสาสมัครเพื่อการพัฒนาชุมชน	○			●		○	●		○	●		●	○		●	○
เศรษฐกิจชุมชน	○		●			●	○		○	●		○	●	●		○
สหกรณ์กับการพัฒนาชุมชน	●		○			●	○		●	○		●	○		○	●
ภาวะผู้นำกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์		●	○		●	○			●	○		●	○		●	○
ศาสนา ความเชื่อ วัฒนธรรมกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น	●		○		●	○		○	●		●		○	●	○	

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบต่อ			5. ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ		
	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
การจัดการปัญหาชุมชน	●		○			●	○	○		●	○	●			○	●
สังคมสงเคราะห์และสวัสดิการ	○			●	○	●		●	○		○	●		○		●
การท่องเที่ยวโดยชุมชน	○	●				○	●		●	○	●		○		○	●
ระบบสุขภาพชุมชน		○		●	●	○			○	●		○	●	●	○	
การพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่าย			●	○		○	●		●	○	●		○	●	○	
การสื่อสารเพื่อการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์	○	●				●	○		○	●	○		●	●		○
การจัดการทุนทางสังคม	○		●		●	○		●	○		○		●	●	○	
การศึกษาชุมชน	●			○	○	●		●	○		●		○	○	●	
การฝึกประสบการณ์		●	○			○	●		○	●	●		○		●	○

หมวดที่ 5

หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

การวัดและการประเมินผลการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบของสถาบันวิทยาลัยชุมชน ว่าด้วยเรื่องการจัดการศึกษาต่ำกว่าปริญญา พ.ศ. 2560

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

มีการกำหนดระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ดังนี้

2.1.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรแจ้งอาจารย์ผู้สอนกำหนดให้ทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร

2.1.2 อาจารย์ผู้สอนศึกษาเลือกเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับ รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) หรือ รายละเอียดของประสบการณ์วิชาชีพ (มคอ.4)

2.1.3 อาจารย์ผู้สอนดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้โดยกระบวนการต่างๆ เช่น การสอบ การสังเกต การตรวจสอบ การประเมินผล ในสัปดาห์สุดท้ายของการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือ เช่น แบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสำรวจ แบบประเมิน และแบบสัมภาษณ์

2.1.4 อาจารย์ผู้สอนประมวลผลและรายงานผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของรายวิชา (มคอ.5)

2.1.5 อาจารย์ผู้สอนนำเสนอรายงานการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาต่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพร้อมแนวทางปรับปรุง รายงานในรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5) หรือ รายงานการดำเนินการของประสบการณ์วิชาชีพ (มคอ.6)

2.1.6 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร รายงานการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของอาจารย์ผู้สอนโดยพิจารณาจากเอกสารหลักฐานและสามารถเก็บข้อมูลเพิ่มเติมโดยใช้เครื่องมือการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในแต่ละด้านและภาพรวม

2.1.7 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ทำการประมวลผลข้อมูล และจัดทำรายงานพร้อมเสนอแนวทางปรับปรุงเสองงานหลักสูตร

2.1.8 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรแจ้งผลและแนวทางปรับปรุงต่ออาจารย์ผู้สอนและเขียนในรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7)

2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา เน้นการทำวิจัยผลสัมฤทธิ์ของการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการและสถานศึกษา ดังนี้

2.2.1 การทวนสอบจากภาวการณ์ไ้งานทำของผู้สำเร็จการศึกษา โดยประเมินจากผู้สำเร็จการศึกษาที่ไ้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร โดยผู้ไ้บัณฑิตมีส่วนร่วมในการทวนสอบผลการเรียนรู้

2.2.2 การทวนสอบจากสถานประกอบการร่วมทวนสอบผลการเรียนรู้ มีการประเมินนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ และกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ โดยการสัมภาษณ์หรือการใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินความรู้ความสามารถ โดยใช้มาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) ความรู้ และทักษะ ทางปัญญา 3) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 4) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข และ 5) การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

นักศึกษาที่มีสิทธิ์ได้รับอนุปริญญาต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน ดังนี้

- (1) เรียนครบตามโครงสร้างของหลักสูตร
- (2) ได้ค่าระดับผลการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนน
- (3) ใช้เวลาการศึกษาไม่ก่อน 5 ภาคการศึกษา และไม่เกิน 6 ปีการศึกษา
- (4) ไม่มีพันธะด้านหนี้สินใดๆ กับวิทยาลัยชุมชน

หมวดที่ 6 การพัฒนาอาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

1.1 ปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ เพื่อชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตร และแนะนำอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และมอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ได้แก่ คู่มือหลักสูตร คู่มือนักศึกษา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และคู่มือปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์

1.2 ส่งเสริมให้อาจารย์ใหม่เข้าร่วมประชุมของทางวิทยาลัยชุมชน เพื่อทราบถึงปรัชญา พันธกิจ และวิสัยทัศน์ ของการจัดการศึกษา

1.3 ชี้แจงแนวทางในการจัดการเรียนการสอน แนวทางในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.4) รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5) และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.6)

1.4 จัดการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล รวมถึงการบูรณาการเทคโนโลยีกับการเรียนการสอน

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

2.1.1 สนับสนุนให้อาจารย์เข้าฝึกอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์ การสอน และการประเมินผล จากหน่วยงานทั้งภายในและหน่วยงานภายนอก

2.1.2 สนับสนุนให้อาจารย์เข้าร่วมประชุม สัมมนาทางวิชาการเพื่อประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน

2.1.3 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดประสบการณ์และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตร

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

2.2.1 ส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาการเรียนการสอนและทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่

2.2.2 ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและหลักสูตร

2.2.3 ส่งเสริมให้อาจารย์มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนและบริการสังคม

2.2.4 ส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสไปศึกษาหรือเข้าฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพัฒนาตนเองและเพิ่มคุณวุฒิ

หมวดที่ 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การกำกับมาตรฐาน

หลักสูตรมีกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ดังนี้

1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เพื่อวางแผน กำกับ และติดตาม การดำเนินงานต่างๆ ของหลักสูตร

1.2 สร้างความตระหนักและความเข้าใจให้แก่บุคลากร โดยการจัดประชุมชี้แจง ในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประกันคุณภาพ

1.3 มีกระบวนการจัดทำหลักสูตร โดยดำเนินการจัดทำแผนการสอนและเกณฑ์การวัดและการประเมินผล

1.3.1 มีรายละเอียดของรายวิชาตามแบบ มคอ.3 อย่างน้อย 30 วัน ก่อนเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา ครบทุกรายวิชา

1.3.2 ประชุมวางแผน ติดตามและทบทวนการดำเนินงานของหลักสูตร โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร มีส่วนร่วม อย่างน้อยร้อยละ 80

1.3.3 จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาตามแบบ มคอ.5 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาค การศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา

1.3.4 จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปี การศึกษา

1.4 มีการวางแผนการรับนักศึกษา แผนการจัดกิจกรรมและการจัดการเรียนการสอน

1.5 มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของนักศึกษา

1.6 มีการกำกับติดตาม ประเมินการจัดการเรียนการสอน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

1.7 มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในและรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ต่อสถาบัน วิทยาลัยชุมชน และนำเอาข้อเสนอแนะจากผลการประเมินคุณภาพมาปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกปี การศึกษา

2. บัณฑิต

คุณภาพบัณฑิต

หลักสูตรมุ่งพัฒนาบัณฑิตที่มีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน โดยการประเมินและ ทวนสอบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ในขณะนั้นนักศึกษากำลังศึกษา และประเมินผลการมีงานทำ ตลอดจนความพึงพอใจและความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต มีการจัดการเพื่อติดตามการประเมินผลและ การทวน สอบเพื่อการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ได้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เป็นไปตามมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอนุปริญญา และมาตรฐานผลการเรียนรู้ อย่างน้อย 5 ด้าน คือ 1) คุณธรรมจริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 5) ทักษะการจัดการเรียนรู้ และมีคุณลักษณะพิเศษ ตามที่หลักสูตร กำหนด

หลักสูตรพัฒนาคุณภาพบัณฑิตเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และหรือความ พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต โดยมีกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ติดตาม สำรวจความต้องการจำเป็นของผู้ใช้บัณฑิตอย่างต่อเนื่อง

2. สำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตที่จบการศึกษา ในหลักสูตร

3. จัดการประชุมโดยเชิญผู้ใช้บัณฑิตเข้ามามีส่วนร่วมในการวิพากษ์หลักสูตร

4. สร้างความเชี่ยวชาญให้กับนักศึกษา ด้วยการลงมือทำด้วยการเรียนรู้จาก การทำงาน (Work-based Learning)
5. จัดกิจกรรมเสริม ให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน สังคมไทยและสังคมโลก ติดตามสถานการณ์และ วิถีชีวิตทางการศึกษาปฐมวัย
6. จัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีจิตสาธารณะ โดยการบริการชุมชน ด้วยองค์ความรู้ทางการศึกษา ปฐมวัยให้กับชุมชน
7. เน้นพัฒนาทักษะกระบวนการคิด การทำงานแบบมีส่วนร่วม และการสร้างเครือข่ายชุมชน การเรียนรู้ ทางวิชาชีพ

3. นักศึกษา

อธิบายกระบวนการรับนักศึกษาและการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา การควบคุมการดูแล การให้ คำปรึกษาวิชาการและแนะแนว การคงอยู่ การสำเร็จการศึกษา ความพึงพอใจและผลการจัดการข้อร้องเรียนของ นักศึกษา

4. อาจารย์

อธิบายกระบวนการบริหารและพัฒนาอาจารย์ ตั้งแต่ระบบการรับอาจารย์ใหม่ การคัดเลือกอาจารย์ คุณสมบัติ ความรู้ ความเชี่ยวชาญทางสาขาวิชาและมีความก้าวหน้าในการผลิตผลงานทางวิชาการของอาจารย์

5. หลักสูตร

อธิบายการบริหารจัดการหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง การออกแบบหลักสูตร ควบคุม กำกับการจัดทำรายวิชา การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา การ ประเมินผู้เรียน การกำกับให้มีการประเมินตามสภาพจริง มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย การจัดกิจกรรม การเรียน การสอน ผลการดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

อธิบายระบบการดำเนินงานของวิทยาลัยเพื่อความพร้อมของสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ทั้งความพร้อมทาง กายภาพและความพร้อมของอุปกรณ์เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกหรือทรัพยากร ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดย การมีส่วนร่วมของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

ระบุตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ใช้ในการติดตาม ประเมินและรายงานคุณภาพของหลักสูตรประจำปีตาม ตัวบ่งชี้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หรือตัวบ่งชี้ที่หลักสูตรพัฒนาขึ้นเอง โดยครอบคลุมหมวด 1 – หมวด 6

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

ตัวบ่งชี้และเป้าหมาย	ปีการศึกษา				
	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
1. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	x	x	x		
2. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ. 2 ที่สอดคล้องกับรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา / สาขาวิชา (ถ้ามี)	x	x	x		
3. มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ. 3 และ มคอ. 4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	x	x	x		
4. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ. 5 และมคอ. 6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	x	x	x		
5. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ. 7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	x	x	x		
6. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ. 3 และ มคอ. 4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	x	x	x		
7. มีการพัฒนา / ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ. 7 ปีที่แล้ว	-	x	x		
8. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศ หรือ คำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	x	x	x		
9. อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคน ได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ / หรือ วิชาชีพ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	x	x	x		
10. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ / หรือ วิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	x	x	x		
11. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย / บัณฑิตใหม่ ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยมากกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0	-	-	x		
12. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยมากกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0	-	-	-	x	x
13. อื่น ๆ ระบุ .... (ถ้ามี)					
รวมตัวบ่งชี้ (ข้อ) ในแต่ละปี					
ตัวบ่งชี้บังคับ (ข้อที่)					
ตัวบ่งชี้ต้องผ่านรวม (ข้อ)					

เกณฑ์ประเมิน : หลักสูตรได้มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ฯ ต้องผ่านเกณฑ์ประเมิน ดังนี้

ตัวบ่งชี้บังคับ (ตัวบ่งชี้ที่ 1 - 5) มีผลดำเนินการบรรลุตามเป้าหมาย และมีจำนวนตัวบ่งชี้ ที่มีผลดำเนินการบรรลุเป้าหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้รวมโดยพิจารณาจากจำนวนตัวบ่งชี้บังคับ และตัวบ่งชี้รวมในแต่ละปี

หมวดที่ 8

การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

[อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการประเมินกลยุทธ์การสอนที่ได้วางแผนไว้สำหรับการพัฒนาการเรียนรู้อื่นในด้านต่าง ๆ เช่น การประเมินความเห็น หรือข้อเสนอแนะของอาจารย์ ภายหลังจากเข้ารับการอบรม การนำกลยุทธ์การสอนไปใช้ การปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรหรือวิธีการสอน][การวิเคราะห์ผลการประเมินของนักศึกษา และหลักสูตรฝึกอบรมด้านทฤษฎีการเรียนรู้ และ วิธีการสอนที่เกี่ยวข้อง และ อธิบายกระบวนการ ที่จะนำผลการประเมินที่ได้ มาปรับปรุงแผน กลยุทธ์การสอน]

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

[อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการประเมินทักษะของคณาจารย์ ในการใช้กลยุทธ์ตามที่ได้วางแผนไว้ เช่น การประเมินของนักศึกษาในแต่ละรายวิชา การสังเกตการณ์ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรือหัวหน้าภาค การทดสอบผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในหลักสูตร] [โดยเทียบเคียงกับนักศึกษาของสถาบันอื่นในหลักสูตรเดียวกัน การจัดอันดับเกี่ยวกับกระบวนการ ในการพัฒนาความรู้ และทักษะที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ที่นักศึกษาต้องการ]

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

[อธิบายกระบวนการที่จะใช้เพื่อจะได้ข้อมูลต่างๆย้อนกลับในการประเมินคุณภาพของหลักสูตรในภาพรวม และการบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากกลุ่มบุคคล ดังนี้ 1) นักศึกษาและบัณฑิต 2) ผู้ทรงคุณวุฒิ และ/หรือผู้ประเมินภายนอก 3) ผู้ใช้บัณฑิตและ/หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย]

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

[ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุในหมวดที่ 7 ข้อ 7 โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย 3 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย 1 คน (ควรเป็นคณะกรรมการประเมินชุดเดียวกับการประกันคุณภาพภายใน)]

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

[อธิบายกระบวนการทบทวนผลการประเมิน ที่ได้จากอาจารย์และนักศึกษา รวมทั้งกระบวนการในการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์]